

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Ylakių globos namų
direktorius 2019 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr.V1-58

(Viešosios įstaigos Ylakių globos namų
direktorius 2020 m. rugpjūčio 3 d.
įsakymu Nr.V1-49 redakcija)

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS YLAKIŲ GLOBOS NAMŲ GYVENTOJŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Ylakių globos namų (toliau – globos namų) gyventojų maitinimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja maitinimo organizavimo tvarką globos namų gyventojams.

2. Šio tvarkos aprašo tikslas – sudaryti sąlygas sveikai mitybai, užtikrinti geriausią maisto saugą ir kokybę, patenkinti gyventojų maisto medžiagų fiziologinius poreikius, ugdyti sveikos mitybos įgūdžius.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 510 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. V- 836 redakcija), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-1090 „Dėl Rekomenduojamų maisto produktų paros normų socialinę globą gaunantiems asmenims patvirtinimo“, globos namų direktoriaus įsakymais.

II. MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

4. Gyventojų maitinimas organizuojamas laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę ir jo savarankiškumą, sudarant sąlygas kiekvienam gyventojui pavalgyti prie stalo valgykloje arba pagal poreikį – kambaryje. Valgykloje asmuo turi savo nuolatinę vietą prie stalo.

5. Valgiaraščiai sudaromi atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. V-1090 „Dėl Rekomenduojamų maisto produktų paros normų socialinę globą gaunantiems asmenims patvirtinimo“, globos namų direktoriaus įsakymais, pagal vyresnio amžiaus žmonių maistinių medžiagų ir energijos fiziologinius poreikius.

6. Valgiaraščiai sudaromi 15 dienų laikotarpiui. Gyventojai kasdien supažindinami su valgiaraščiu, turi galimybę pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ar patiekalų asortimento. Gyventojai maitinami pagal technologines korteles (kurios yra patvirtintos įstaigos vadovo) sudarytus valgiaraščius.

7. Valgykloje, matomoje vietoje, yra pakabinti einamosios savaitės valgiaraščiai, kuriuose yra nurodytas maisto produkto ar patiekalo pavadinimas, receptūros ir gamybos technologiniuose aprašymuose, nurodytos sudedamosios dalys.

8. Dienos valgiaraštyje suvartoti produktai nurašomi pagal įstaigos vadovo patvirtintas technologines korteles. Mažesnis ar didesnis produktų kiekis ir išėiga gali būti:

8.1. padidėjus, ar sumažėjus gyventojų skaičiui (globos namų gyventojų atvykimas ir išvykimas);

8.2. sunaudojant visą pakuotę, kurioje produktų negalima palikti (sunaudojami greitai gendantys produktai, kurių nėra galimybės sunaudoti iki realizacijos pabaigos).

9. Vyresnio amžiaus žmonėms rekomenduojamas įvairesnis maistas: kiekvienos dienos racione turi būti visų grupių produktai. Mažinant raciono kaloringumą, yra skiriama mažiau duonos, kruopų, makaronų ir saldumynų, daugiau - daržovių ir vaisių, t.y. daugiau vitaminų ir skaidulinių medžiagų. Pietų patiekalą sudaro: karštas pietų patiekalas iš mėsos, paukštienos, žuvies ir bulvių, makaronų, kruopų ir pan., daržovės / vaisiai arba jų salotos, duona ir gėrimas.

10. Gyventojams maitinti nėra tiekiami: mechaniškai atskirta mėsa ir jos gaminiai; maistas, pagamintas iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) arba maistas, į kurio sudėtį įeina GMO;

11. Gaminant maistą stengiamasi nenaudoti prieskonių mišinių, kurių sudėtyje yra maisto priedų, naudojama kuo mažiau druskos ir cukraus. Yra mažinamas gyvūninės kilmės riebalų vartojimas: riebi mėsa ir mėsos produktai yra keičiami liesa mėsa, paukštiena, žuvimi ar ankštinėmis daržovėmis; gyvūninės kilmės riebalai, kur įmanoma, keičiami augaliniais aliejais. Jei patiekalui gaminti naudojama malta mėsa, ji yra malama patiekalo gamavimo metu.

12. Gyventojui pagal jo savarankiškumo lygį, galimybes ir pageidavimus sudaromos sąlygos užsiimti maisto savo poreikiams ruošimu.

13. Esant būtinumui, gyventojui taikoma maisto konsistenciją koreguojanti dieta (trintas, paskystintas maistas) ir užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba valgant.

14. Šventinėmis dienomis ruošiamas „Šventinis“ valgiaraštis.

15. Valgymo metu ant stalų yra padėta druskos.

16. Globos namuose gyventojai pagal poreikį yra aprūpinti specialia įranga, padedančia jam pavalgyti. Globos namai užtikrina, kad kiekvienam maitinimo režimo laiku pagalbos reikalingam asmeniui būtų priskirtas pagalbą valgant teikiantis asmuo, kurie negali patys pavalgyti, maitina slaugytojos bei socialino darbuotojo padėjėjos. Galintys valgyti patys, bet nevaikštantys, gyventojai valgo kambaryje prie tam skirto staliuko, kuris privežamas prie lovos. Globos namuose yra sudarytos higieniškos sąlygos atsigerti kambario temperatūros geriamojo vandens, išgerti šiltos arbatos ar kavos. Gyventojams patiekiami karšti patiekalai ir gėrimai turi būti ne žemesnės kaip +65°C temperatūros. Šalti patiekalai bei gėrimai patiekiami +7-14°C temperatūros. Gyventojams maistas tiekiamas nepažeistuose (neįskilusiuose, neapdaužytuose) induose, atsižvelgiant į patiekiamo maisto konsistenciją, duodami įrankiai

17. Maitinimo paslauga globos namų gyventojams teikiama 4 kartus per dieną. Atsižvelgiant į gyventojų sveikatos būklę ir medikų rekomendacijas, maitinimo dažnumas gali būti keičiamas, organizuojama speciali, dietinė mityba, paliekant teisę spręsti pačiam gyventojui.

18. Gyventojų maitinimo poreikis tiriamas apklausos būdu, asmeniškai apklausiant gyventojus, anonimine anketine apklausa (priedas Nr.1), bendrai diskutuojama susirinkimų metu.

19. Asmeniui, kuris pats negali savarankiškai pavalgyti, užtikrinama individuali personalo pagalba valgant:

19.1. Priskiriamas gyventojui už maitinimą atsakingas darbuotojas, pagal darbo grafiką;

19.2. Skiriama pakankamai laiko maitinimui;

19.3. Vykdoma kontrolė, kad asmuo būtų pamaitintas laiku šiltu maistu;

19.4. Už maitinimą atsakingam asmeniui priskiriamas vienas gyventojas, jeigu yra poreikis ne daugiau, kaip du gyventojai.

III. MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ SUDARYMAS

20. Valgiaraščiai sudaromi 115 dienų laikotarpiui.

21. Valgiaraščiai sudaromi (pasirinktinai):

21.1. remiantis patiekalų receptūrų pavyzdžiais, patiektais interneto svetainėje <http://www.smlpc.lt>;

21.2. remiantis juridinių ir fizinių asmenų parengtais ir su Sveikatos apsaugos ministerija suderintais patiekalų receptūrų rinkiniais;

21.3. pagal gydytojo raštiškas rekomendacijas;

21.4. remiantis gyventojų valios pareiškimu dėl maitinimo paslaugų (priedas Nr. 2);
22. Valgiaraščius sudaro bendrosios praktikos slaugytoja, organizuojanti gyventojų maitinimą.

23. Maitinimo laikas: pusryčiai - 8.30 val., pietūs - 12.30 val., pavakariai - 15.30 val., vakarienė - 17.30 val.

24. Maitinimo organizatorė prižiūri mitybos procesą bei atlieka gyventojų apklausą, siekiant pagerinti jų mitybą (priedas Nr. 1).

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Už šio tvarkos aprašo nuostatų laikymąsi atsakingi maisto ruošimo padalinio darbuotojai.

26. Už tvarkos aprašo vykdymą atsakingas maisto produktų sandėlininkė, organizuojanti gyventojų maitinimą.

27. Maitinimo organizavimo kontrolę vykdo globos namų direktorius.

PATVIRTINTA
viešosios įstaigos Ylakių globos namų
direktorius 2019 m. gruodžio 31d.
įsakymu Nr. V1-58
Priedas Nr. 1

ANKETA

Siekiant pagerinti jūsų mitybą, prašome atsakyti į šiuos klausimus.

Jūsų lytis:

Jūsų amžius:

Kiek metų gyvenate Ylakių globos namuose?

Kuriame aukšte gyvenate?

Ką labiausiai mėgstate valgyti? (pabraukti):

Pusryčiams:

mėsiški patiekalai; žuvies patiekalai; pieno patiekalai; daržovių patiekalai; košės.

Pietums:

mėsiški patiekalai; žuvies patiekalai; miltiniai patiekalai, daržovių patiekalai.

Vakarienei:

mėsiški patiekalai; žuvies patiekalai; pieno patiekalai; daržovių patiekalai; košės.

Pavakariams:

vaisiai; jogurtas; varškės sūreliai; konditeriniai gaminiai.

Kokio patiekalo nemėgstate?

Jums duonos: pakanka, per daug, per mažai (pabraukti)

Jums vaisių: pakanka, per daug, per mažai (pabraukti)

Jums daržovių: pakanka, per daug, per mažai (pabraukti)

Jums saldumynų: pakanka, per daug, per mažai (pabraukti)

Ar jus tenkina patiekalų kokybė? (pabraukti) Taip Ne Nežinau

Ar turite galimybę pasirinkti patiekalus? (pabraukti) Taip Ne Kartais

Kaip vertinate aptarnavimą valgyklos salėje? (pabraukti) Labai gerai; gerai; vidutiniškai; blogai.

Kaip vertinate aptarnavimą-maitinimą kambariuose? (pabraukti) Labai gerai; gerai; vidutiniškai; blogai.

Ačiū už atsakymus!